

Ni Elder M. Russell Ballard

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Mga Inahan ug mga Anak nga Babaye

Kini gikinabanglan—gani kritikal—nga ang mga ginikanan ug mga anak maminaw ug magkat-on sa usag usa.

Mga kaigsoonan, unom ka bulan na ang milabay namulong ako sa sesyon sa priesthood sa kinatibuk-ang komperensya ngadto sa mga amahan ug mga anak nga lalaki. Sama tingali sa inyong mapaabut, ang akong 5 ka anak nga mga babaye, 24 ka apong mga babaye, ug mas nagkadaghan nga apo sa tuhod nga mga babaye ang nangayo og parehas nga pagtagad. Busa karon mamulong ako ilabina ngadto sa mga inahan ug anak nga mga babaye diha sa Simbahan.

Ang akong minahal nga asawa, si Barbara, adunay mahangturon nga mahinungdanong impluwensya sa among anak nga mga babaye ug apo nga mga babaye— ug mao usab sila, ngadto kaniya. Ang mga inahan ug anak nga mga babaye adunay mahinungdanon nga tahas sa pagtabang sa usag usa nga makadiskobre sa ilang walay kinutuban nga mga posibilidad, bisan pa man sa makadaut nga impluwensya sa kalibutan diin ang pagkababaye ug pagkainahan gidaut ug gi-kontrol.

Namulong ngadto sa kababayan-an sa Simbahan dul-an sa usa ka siglo na ang milabay, si Presidente Joseph F. Smith miingon: “Dili angay alang kaninyo nga pagadumalahon sa mga babaye sa kalibutan; angay alang kaninyo nga modumala ... sa mga babaye sa

kalibutan, diha sa tanang butang nga dalaygon, sa tanang butang nga sama sa Dios, sa tanang butang nga makapadasiq ug ... makapaputli ngadto sa mga anak sa tawo” (*Mga Pagtulunan sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph F. Smith* [1998], 184).

Mga sister, kami, ang inyong lalaking mga kaigsoonan, dili makabuhat sa unsay balaanong gitakda kaninyo gikan sa wala pa ang katukuran sa kalibutan. Mahimo kaming mosulay, apan dili gayud kami makalaum sa pagsundog sa inyong talagsaong mga gasa. Walay lain dinhi niining kalibutan nga ingon ka personal, ingon ka maa-mumahon, o makapausab sa kinabuhi sama sa impluwensya sa usa ka matarung nga babaye.

Nakasabut ko nga pipila kaninyong batan-ong mga babaye walay mga inahan nga inyong mahisgutan niini nga mga isyu. Ug daghan kaninyong mga babaye sa pagkaron walay anak nga mga babaye sa inyong kinabuhi. Apan tungod kay ang *tanang* mga babaye sa sulod sa ilang balaanong kinaiya anaa nang daan ang talento ug pagkatinugyanan sa inahan, kadaghanan sa unsay akong isulti magamit usab ngadto sa apohang mga babaye, mga iyaan, igso-ong mga babaye, mga ina-ina, uga-ang mga babaye, mga lider, ug uban

pang mga tigtudlo nga usahay mobuhat sa sama nga tahas niining mahinungdanon nga mga relasyon sa inahan ug anak nga babaye.

Batan-ong mga babaye, ang inyong mga inahan nagmahal kaninyo. Ilang nakita diha kaninyo ang saad sa umaa-but nga mga henerasyon. Ang tanan nga inyong makab-ut, ang matag hagit nga inyong mabuntog magdala kanila og tinuoray nga kalipay. Ug sa ingon usab, ang *inyong* mga kabalaka ug mga kasakit *ila* usab nga mga kabalaka ug mga kasakit.

Karon gusto ko nga mohatag kaninyo batan-ong mga babaye og pipila ka mga sugyot kon unsaon sa hingpit nga pagpahimulos sa inyong relasyon uban sa inyong inahan. Ug dayon ako adunay pipila ka mga hunahuna nga ipakigbahin sa mga inahan kon unsaon nila pagpalambo sa ilang impluwensya uban sa ilang anak nga mga babaye ingon man usab sa ubang mga sakop sa ilang mga pamilya.

Niini, alaut lang nga, ang tanan sayon ra kaayo sa paghulagway sa kalibug ug pagdaut sa pagkababaye sa moderno nga katilingban. Dili ligdong, imoral, walay pagpugong nga mga babaye ang mipuno sa mga estasyon sa radyo ug telebisyon, miokupar sa mga magasin, ug gipakita sa mga sinehan—samtang ang tanan gisaulog sa kalibutan. Si Apostol Pablo namulong sa mapanagnaong paagi mahitungod sa “mga panahon nga malisud” nga moabut sa katapusang mga adlaw ug piho nga nagpasabut og butang nga mahimong piho nga kuyaw para kaniya: “mahuyang nga mga babaye nga nahimug-atan sa mga sala, ginadaldal sa nagkalainlaing mga pangibog” (2 Timoteo 3:1, 6). Ang popular nga kultura karon kanunay nga mopakita sa kababayan-an nga mga buangon, walay hinungdan, walay hunahuna, ug mahuyang. Naghimo kini kanila nga ingon og usa ka butang ug walay pagtahud kanila ug dayon nagsugyot nga makahimo sila sa pagbilibin sa ilang marka sa katawhan pinaagi lamang sa pagdani—ang sayon nga labing kuyaw nga mensahe nga gipadala sa kaaway ngadto sa kababayan-an mahitungod sa ilang kaugalingon.

Ug busa, akong minahal nga batan-ong mga babaye, sa tibuok nakong

kasingkasing ako kamong awhagon nga dili motan-aw sa moderno nga kultura alang sa inyong mga angay nga pagsundug ug mga tigtudlo. Palihug tan-aw sa inyong matitud-anong mga inahan alang sa usa ka sundanan nga angayang sundon. Sunduga *sila*, dili ang inilang mga tawo kansang mga sumbanan dili mga sumbanan sa Ginoo ug kansang mga hiyas wala magpakita og mahangturong panglantaw. Tan-awa ang inyong inahan. Pagkat-on gikan sa iyang mga kalig-on, sa iyang kaisug, ug sa iyang kamatinudanon. Paminawa siya. Mahimong dili siya hanas sa pag-*text*; mahimo gani nga wala siyay pahina sa Facebook. Apan kon moabut na sa mga butang sa kasingkasing ug sa mga butang sa Ginoo, siya adunay katigayunan sa kahibalo. Samtang nagkaduol kamo sa panahon alang sa kaminyoon ug sa batan-on nga pagkainahan, siya ang mahimo ninyong pinakamahinungdanon nga tinubdan sa kaalam. Walay lain nga tawo sa yuta nga naghigugma kaninyo sa samang paagi o andam nga mosakripisyo kanunay aron sa pag-awhag kaninyo ug sa pagtabang kaninyo nga makakita og kalipay—dinhi niini nga kinabuhi ug sa kahangturan.

Higugma ang inyong inahan, akong batan-ong mga sister. Tahura siya. Paminawa siya. Saligi siya. Ang pinakamaayo nimo nga interes ang anaa sa iyang kasingkasing. Nagpakabana siya mahitungod sa inyong mahangturong kaluwasan ug kalipay. Busa magmabination kamo kaniya. Magmapailubon

sa iyang mga kahuyang, kay siya aduna niini. Kitang tanan aduna.

Karon tugoti ako nga mopakigbahin og pipila ka mga hunahuna kaninyong mga inahan mahitungod sa espesyal nga tahas nga inyong gidala nganha sa kinabuhi sa inyong anak nga mga babaye. Aduna kami suod nga higala sa pamilya nga kanunayng mobiyahe uban sa iyang mga paryente. Ang iyang nag-unang obserbasyon human sa matag biyahe mao nga kon unsa gayud kapareha ang pamatasan sa batan-ong mga babaye sa ilang mga inahan. Kon ang mga inahan madaginiton, mao usab ang ilang anak nga mga babaye. Kon ang ilang inahan ligdong, mao usab ang batang mga babaye. Kon ang mga inahan nagsul-ob og mga tsinelas ug uban nga kaswal nga sinina ngadto sa sakrament miting, mao usab ang ilang mga anak. Mga inahan, ang inyong ehemplo labihan gayud ka importante ngadto sa inyong anak nga mga babaye—bisan og dili sila moangkon niini.

Sa tibuok kasaysayan sa kalibutan, ang kababayan-an mao gayud ang nahimong magtutudlo sa moral nga mga hiyas. Kana nga pagtudlo nagsugod sa duyan ug nagpadayon sa tibuok kinabuhi sa ilang mga anak. Karon ang atong katilingban giataki sa mga mensahe sa kuyaw ug sa dautan nga paagi mahitungod sa pagkababaye ug pagkainahan. Ang pagsunod niini nga mga mensahe mobutang sa inyong anak nga mga babaye diha sa dalan sa pagpakasala ug kaugalingon nga

kalaglagan. Ang inyong anak nga mga babaye mahimong wala makasabut ni-ana gawas kon kamo mosulti kanila o, mas maayo pa, gawas kon kamo mopakita kanila kon unsaon sa paghimo og maayo nga mga pagpili. Isip mga inahan sa Israel, kamo ang nag-una sa linya sa inyong anak nga mga babaye nga modepensa batok sa mga lit-ag sa kalibutan.

Karon, mga inahan, nakasabut ko nga usahay makita nga ang atong mga anak wala maminaw sa mga leksyon nga atong gipaningkamutan nga itudlo kanila. Tuohi ko—nakita ko na kanang taphaw nga mga tinan-awan nga moabut sa mga mata sa mga tin-edyer sa higayon nga mosugod na kamo sa pag-sulti sa unsay inyong gihunahuna nga maoy labing maayo nga bahin sa inyong pagtudlo. Ipaniguro ko kaninyo nga bisan kon sa inyong hunahuna nga ang inyong anak nga babaye wala maminaw sa butang nga inyong gisulti, nagkat-on gihapon siya gikan kaninyo samtang siya nagtan-aw kaninyo nga makita kon ang inyong mga binuhatan mitukma ba sa inyong gipanulti. Sama sa gituohan nga gisulti ni Ralph Waldo Emerson, “Ang imong gibuhhat kusog ra kaayo nga dili nako madungog kon unsay imong gisulti” (tan-awa sa Ralph Keyes, *The Quote Verifier* [2006], 56).

Tudloi ang inyong anak nga mga babaye sa pagpangita og hingpit nga kalipay sa pag-amuma sa mga anak. Dinhi niini nga ang ilang gugma ug mga talento adunay dako nga mahangturong

kamahinungdanon. Hunahunaa kining kahulugan sa mando ni Presidente Harold B. Lee nga “ang labing mahinungdanon nga ... buhat nga inyo gayud nga buhaton mao ang diha sa sulod sa mga bongbong sa inyong kaugalingon nga mga panimalay” (*Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Harold B. Lee* [2000], 134). Tinuod kini alang kanatong tanan, siyempre, apan labing gamhanan kini kon ikonsiderar ang relasyon sa mga inahan ug anak nga mga babaye.

Mga inahan, tudloi ang inyong anak nga mga babaye nga ang usa ka matinud-anon nga anak nga babaye sa Dios molikay sa mga tintasyon sa pagpanglibak o paghukom sa usag usa. Sa usa ka wali ngadto sa Relief Society sa Nauvoo, si Propeta Joseph mitambag “Ang dila usa ka dili mapugngan nga miyembro—pugngi ang inyong mga dila kalabut sa mga butang nga walay importansya” (*Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* [2007], 550).

Sa bag-ohay lang nga mga katuigan adunay daghan nga mga artikulo, mga libro ug mga pelikula nga gisulat mahitungod sa mga babaye ug mga batang babaye kinsa nanglibak ug kinsa “talamayon.” Si Satanas kanunay nga mosulay sa pagpaubos sa labing bililhon nga elemento sa balaanong kinaiya sa babaye—ang kinaiya sa pag-amuma.

Ang relasyon sa inahan ug anak nga babaye mao ang dapit kon asa ang anak nga babaye nagkat-on kon unsaon sa

pag-amuma pinaagi sa pagka-inamumahan. Gihigugma siya. Siya gitudloan ug nakasinati og una kon unsa ang bation nga adunay magpakabana kaniya nga igong mobadlong kaniya samtang nagpadayon sa pag-awhag ug nagtuo kaniya sa samang higayon.

Hinumdumi mga sister, ang Dios mao ang tinubdan sa tanang moral ug espirituhanong gahum. Makagamit kita niana nga gahum pinaagi sa pagsulod ngadto sa mga pakigsaad uban Kaniya ug sa pagsunod niadto nga mga pakigsaad. Mga inahan, tudloi ang inyong anak nga mga babaye sa kaimportante sa paghimo og mga pakigsaad, ug dayon ipakita kanila kon unsaon sa pagsunod niadto nga mga pakigsaad sa ingon nga paagi nga sila magtinguha sa pagpuyo nga takus nga moadto sa templo.

Sa karon nga kalibutan nagpasabut kini nga makigsulti sa inyong anak nga mga babaye mahitungod sa sekswal nga mga butang. Ang inyong anak nga mga babaye ingon man usab ang inyong anak nga mga lalaki nagtubo sa usa ka kalibutan nga dayag nga mihangup sa sayo, kaswal, ug walay paghunahuna nga pakighilawas. Ang dili ligdong, dili putli nga mga babaye ang gitamud ug sa kasagaran giila ug gisundog. Samtang adunay mga lakang nga mahimo natong buhaton diha sa atong mga panimalay ug mga pamilya aron dili kaayo kita mapabantang niining dili maayo nga mga elemento sa moderno nga pagpuyo, ang inyong anak nga mga babaye dili hingpit nga makalikay sa dayag nga mga mensaheng sekswal ug mga pagpangdani nga naglibut kanila. Kinahanglan kamo nga anaa sa kanunay, bukas nga mga panaghisgutan diin kamo magtudlo sa inyong anak nga mga babaye sa kamatuoran kalabut niini nga mga isyu.

Pananglitan, kinahanglan sila nga makasabut nga kon sila magsul-ob og sinina nga hugot ra kaayo, mubo ra kaayo, o mubo ra kaayo og tabas, dili lamang sila makapadala og sayop nga mensahe ngadto sa batan-ong mga lalaki nga ilang ikauban, apan makasil sil sa ilang kaugalingong hunahuna sa sayop nga pagtuo nga ang bili sa usa ka babaye magdepende lamang sa iyang pisikal nga panagway. Wala gayud kini sukad malakip sa matarung nga

paghulagway sa usa ka matitud-anon nga anak nga babaye sa Dios. Kinahanglan sila nga makadungog niini—sa tin-aw ug binalik-balik—gikan sa inyong mga ba-ba, ug kinahanglan sila nga makakita niini nga gisundog sa husto ug sa makanunayong paagi diha sa inyong kaugalingong personal nga mga sumbanan sa sininaan, pamustura, ug ligdong nga pagpuyo.

Ang tanang mga kabatan-onan mas mohimo ug motuman sa mga pakigsaad kon makakat-on sila sa pag-ila sa presensya ug sa tingog sa Espiritu. Tudloi ang inyong mga anak nga babaye mahitungod sa mga butang sa Espiritu. Giyahi sila ngadto sa mga kasulatan. Hatagi sila og mga kasinatian nga makatabang kanila sa paghangup sa panalangin sa gahum sa priesthood diha sa ilang kinabuhi. Pinaagi sa pag-sunod sa mga pakigsaad sila makakat-on sa pagpaminaw sa tingog sa Ginoo ug sa pagdawat og personal nga pina-dayag. Ang Dios tinuod gayud nga modungog ug motubag sa ilang mga pag-ampo. Ang tema sa Mutual alang sa 2010 magamit sa inyong mga kabatan-onan ingon man usab kanatong tanan: “Magmakusganon ka ug mag-maisug; ayaw pagkahadlok ug dili ka magmaluya; kay ang Ginoo mga imong Dios magauban kanimo bisan asa ikaw paingon” (Josue 1:9). Modala kini kani-la sa luwas nga paagi ngadto sa mga panalangin sa balay sa Ginoo.

Siguroha nga sila masayud nga ang pagtuman sa mga pakigsaad mao ang pinakaluwas nga agianan ngadto sa mahangturon nga kalipay. Ug kon gikinahanglan, tudloi sila unsaon sa paghinulsol ug unsaon sa pagpabilin nga putli ug takus.

Karon, kon kini pamilyar nga paminawon, akong mga kaigsoonan, tungod kini kay namulong ako sa mga ginikanan ug sa ilang mga anak sulod sa tulo ka kinatibuk-ang mga kompetensya nga nagsunod. Sa miaging Abril akong giawhag ang mga kabatan-onan sa “pagkat-on sa mga leksyon sa nangagi.” Gikan niana nga pakigpulong ako mokutlo: “Kon kamo andam nga maminaw ug makat-on, ang pipila sa labing makahuluganon nga mga pagtulun-an sa kinabuhi nagagikan niadtong kinsa nag-una kaninyo ... Unsa pa ka mas maayo ang inyong kinabuhi kon

mosunod kamo sa halangdon nga ehemplo sa matitud-anon nga mga sumusunod ni Kristo.” (“Pagkat-on sa mga Leksyon sa Nangagi,” *Liabona*, Mayo 2009, 31, 33).

Sa miaging Oktubre namulong ako sa mga amahan ug sa anak nga mga lalaki sa miting sa priesthood, ug karon namulong ako sa kadaghanan ngadto sa mga inahan ug anak nga mga babaye. Sa matag sitwasyon ang akong mensahe lainlain apan susama ra. Nanghinaut ako nga naminaw kamo ug nakakita og sundanan ug nakapaminaw og permanente, makanunayon nga mensahe nga niining ulahing mga adlaw kini gikinahanglan—gani kritikal—nga ang mga ginikanan ug mga anak maminaw ug magkat-on sa usag usa. Ang akong gipamulong dili lamang mga konsepto nga walay unod. Kini ang mahinungdanon, ang sentro, sa plano sa Dios alang sa atong mahangturon nga kalipay ug kalinaw.

Ang Simbahan motabang kutob sa among mahimo. Anaa kami aron mosuporta ug mopaluyo kaninyo isip mga ginikanan ug isip mga anak. Apan ang panimalay mao ang labing importante nga dapit sa pag-andam sa mga kabatan-onan karon sa pagdumala sa mga pamilya ug sa Simbahan sa umaabut. Nagdepende kini sa matag usa kanato isip mga inahan ug mga amahan sa pagbuhat sa tanan kutob sa atong mahimo sa pag-andam sa atong mga kabatan-onan nga mahimong matitud-anon, matarung nga mga lalaki ug mga

babaye. Diha sa panimalay nga kita kinahanglan nga motudlo sa ebanghelyo pinaagi sa baruganan ug pinaagi sa ehemplo.

Akong tapuson ang akong tambag niining matagnaong *summary* gikan kang Presidente Joseph F. Smith: “Ang atong mga panag-uban sa [pamilya] dili lamang tuyo alang niini nga kinabuhi, alang sa karon, sama sa atong pag-ila niini tali sa kahangturan. Nagpuyo kita alang sa karon ug alang sa kahangturan. Nagporma kita og mga panag-uban ug mga pakigrelasyon alang sa kapanahonan ug sa tanang kahangturan.... Kinsa pa man gawas sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw ang namalandong sa paghunahuna nga lapas pa sa lubnganan magpadayon kita diha sa organisasyon sa pamilya? ang amahan, ang inahan, ang mga anak nga nag-ila sa usag usa ...? kini nga organisasyon sa pamilya nga maoy usa ka yunit sa dako ug hingpit nga organisasyon sa buhat sa Dios, ug ang tanan gituyo aron magpadayon sa tanang panahon ug sa kahangturan?” (*Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph F. Smith*, 385, 386.)

Unta ang Dios mopanalangin kanato sa pagtudlo, pag-amuma, ug pag-andam sa usag usa sulod sa mga bongbong sa atong mga panimalay alang sa mahinungdanon nga buhat nga kinahanglan gayud nga buhaton natong tanan karon ug sa umaabut mao ang akong pag-ampo sa pangalan ni Ginoong Jesukristo, amen. ■